

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Zakoni in akti

Besedilo

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana T: +386 1 478 1000
F: +386 1 478 1607
E: gp.gs@gov.si
<http://www.vlada.si/>

PRESEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA
L J U B L J A N A

EVA: 2011-1611-0051
Številka: 00712-5/2011/11
Datum: 17. 2. 2011

Vlada Republike Slovenije je na 121. redni seji dne 17. 2. 2011 določila besedilo:

- PREDLOGA ZAKONA O DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST,

ki vam ga pošiljamo v obravnavo na podlagi 143. člena poslovnika Državnega zbora po nujnem postopku.

Vlada Republike Slovenije predlaga Državnemu zboru, da predlog zakona obravnava po nujnem postopku, da se preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države. Gre za nujen zakon, ki bo lahko vplival na izboljšanje plačilne discipline in predstavlja podporo drugim ukrepom, določenim v predlogu Zakona o preprečevanju zamud pri plačilih.

Vlada Republike Slovenije je na podlagi 45. člena poslovnika Vlade Republike Slovenije in na podlagi 235. člena poslovnika Državnega zbora določila, da bodo kot njeni predstavniki na sejah Državnega zbora in njegovih delovnih teles sodelovali:
- dr. Franc Križanič, minister za finance, - Mateja Vraničar, državna sekretarka, Ministrstvo za finance, - Alenka Kovač-Arh, generalna direktorica, Ministrstvo za finance.

Mag. Helena KAMNAR
GENERALNA SEKRETARKA

PRILOGA: 1

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana T: +386 1 478 1000
F: +386 1 478 1607
E: gp.gs@gov.si
<http://www.vlada.si/>

NUJNI POSTOPEK EVA 2011-1611-0051

PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Slovensko gospodarstvo se že dalj časa sooča s plačilno nedisciplino. Veliko plačil se med davčnimi zavezanci opravi pozneje, kot je bilo dogovorjeno, kljub opravljenim dobavam blaga ali opravljenim storitvam. Povečanje plačilne nediscipline negativno vpliva na likvidnost, konkurenčnost in razvoj gospodarskih subjektov ter zapleta njihovo finančno upravljanje. Upniki zaradi zamud pri plačilih potrebujejo zunanje

financiranje, ki je težje dostopno v obdobju gospodarskega upada, kar je lahko celo vzrok za stečaj sicer zdravih podjetij, zlasti malih in srednje velikih. Rast terjatev zaradi nepravočasnega plačevanja s strani dolžnikov na eni strani in na drugi strani otežene možnosti pridobivanja finančnih virov pri bankah, s katerimi bi podjetja financirala večje terjatve ter manjši prihodki, so podjetja prisilili v podaljševanje rokov poravnavanja obveznosti do dobaviteljev. Krog plačilne nediscipline se je zaradi slabih plačnikov širil tudi na prvotno dobre plačnike in zdrava podjetja, skozi verigo kupcev in dobaviteljev. Gospodarsko stanje z vidika posledic plačilne nesposobnosti gospodarskih subjektov jasno kaže, da je potrebno v slovenskem gospodarstvu izkoristiti vsak možen ukrep za pospešitev poravnavanja zapadlih neplačanih obveznosti, z namenom, da se pomaga zdravemu jedru gospodarstva in olajša preživetje obdobja gospodarske krize.

S predlogom Zakona o dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost se, zaradi poslabšanja plačilne discipline v Sloveniji v času finančne in gospodarske krize, uvaja ukrep, ki bi lahko z instrumentom ekonomske prisile vplival na izboljšanje plačilne discipline med davčnimi zavezanci, ki so identificirani za namene DDV v Sloveniji.

2. CILJI, NAČELA IN POGlavITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj predloga zakona je spodbuditi pravočasno plačevanje in odpraviti zamude pri plačilih med davčnimi zavezanci in predstavlja podporo drugim ukrepom, določenim v predlogu Zakona o preprečevanju zamud pri plačilih.

Ukrep bo vplival le na davčne zavezance, ki so identificirani za namene DDV, ne pa tudi na davčne zavezance, ki niso identificirani za namene DDV in na tiste davčne zavezance, ki opravljajo le dejavnost, ki je oproščena plačila DDV in nimajo pravice do odbitka DDV.

2.2 Načela

Predlog zakona temelji na načelu krepitve plačilne discipline, načelu skrajševanja zamud pri plačilih in načelu primerne sankcioniranja kršitev.

2.3 Poglavitne rešitve

S predlogom zakona se uvaja ukrep, ki bi lahko z instrumentom ekonomske prisile vplival na izboljšanje plačilne discipline med davčnimi zavezanci, ki so identificirani za namene DDV v Sloveniji.

Davčni zavezanec, identificiran za namene DDV v Sloveniji, ki dobavitelju ne bo plačal računa v roku, določenim s predlogom Zakona o preprečevanju zamud pri plačilih, bo moral povečati svojo davčno obveznost v višini uveljavljenega zneska odbitka DDV, če bo že uveljavil odbitek DDV, in sicer v davčnem obdobju, v katerem je nastala obveznost za povečanje njegove davčne obveznosti. Navedena obveznost bo nastala v davčnem obdobju, v katerem bi dolжник v skladu z zakonom, ki ureja preprečevanje zamud pri plačilih, moral prijaviti dospele neporavnane denarne obveznosti v sistem obveznega večstranskega pobota. Predlog zakona o preprečevanju zamud pri plačilih predpisuje obveznost prve prijave denarne obveznosti v večstranski pobot pri upravitelju sistema obveznega večstranskega pobota v 15 dneh od nastale zamude.

V primeru, da bo davčni zavezanec zamudal s plačilom računa, ne bo pa še uveljavil odbitka DDV po tem računu, ne bo uveljavil odbitka v davčnem obdobju, v katerem je potekel rok za plačilo računa.

Ukrep se ne bo nanašal na račune, na podlagi katerih bo davčni zavezanec prijavil denarne obveznosti v sistem obveznega večstranskega pobota.

Za davčnega zavezanca bo predvideno elektronsko poročanje o neuveljavljenem DDV in o povečanju ali zmanjšanju odbitka DDV.

Ko bo davčni zavezanec plačal račun dobavitelju, bo lahko naknadno uveljavil odbitek DDV v davčnem obdobju, v katerem je plačal račun.

Za primere, ko davčni zavezanec ne bo povečal davčne obveznosti v višini uveljavljenega odbitka DDV po neplačanih računih in ne bo predložil podatkov o povečanju davčne obveznosti, neuveljavljenem DDV in o povečanju ali zmanjšanju odbitka DDV, je predvidena tudi kazenska določba za hujši davčni prekršek.

Ukrep se ne bo nanašal na račune, izdane pred uveljavitvijo tega zakona.

Ukrep se ne bo nanašal na izdane oziroma prejete račune za čezmejne dobave blaga in storitev.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Sprejetje zakona nima finančnih posledic za državni proračun in druga javna finančna sredstva, saj ni namen zakona povečati prihodke državnega proračuna, temveč spodbuditi gospodarske subjekte k pravočasnemu plačevanju računov.

Za izvajanje zakona ni treba zagotoviti dodatnih sredstev v proračunu.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

/

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Na področju DDV takšnega ukrepa še ni sprejela nobena država članica EU, zato primerjalne ureditve ni mogoče podati.

V Sloveniji je sistem obdavčevanja blaga in storitev z davkom na dodano vrednost usklajen z zakonodajo Evropske unije z navedenega področja, predvsem z Direktivo Sveta 2006/112/ES o skupnem sistemu davka na dodano vrednost. Države članice lahko na podlagi navedene direktive v določenem obsegu samostojno ukrepajo.

Sam predlog zakona ne posega v osnovno pravico do odbitka, saj predlagani ukrep za uveljavitev odbitka DDV ne nalaga, da mora dolжник dejansko plačati račun, temveč da prijavi denarne obveznosti v sistem obveznega večstranskega pobota.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Administrativne in druge posledice

S predlaganim ukrepom se davčnim zavezancem nalaga dodatna administrativna bremena, ki pa so sorazmerna s ciljem in namenom tega zakona.

6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike

/

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo

Pričakuje se, da bo predlog zakona imel pozitivne posledice na gospodarstvo. Predlog namreč zagotavlja boljšo zaščito upnikov, v večini primerov malih in srednje velikih podjetij. Ukrep bo vplival na davčne zavezance, ki so identificirani za namene DDV, ne pa tudi na davčne zavezance, ki niso identificirani za namene DDV in na davčne zavezance, ki opravljajo le dejavnost, ki je oproščena plačila DDV in nimajo pravice do odbitka DDV.

6.4 Presoja posledic na socialnem področju

/

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja

/

6.6 Izvajanje sprejetega predpisa

Za Davčno upravo Republike Slovenije bo ukrep pomenil dodatne obremenitve, zlasti glede nadzora nad izvajanjem predlaganega ukrepa, kar pa bo imelo vpliv na intenzivnost izvajanja drugih nalog.

6.7 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

/

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o davku na dodano vrednost (Uradni list RS, št. 10/10 – uradno prečiščeno besedilo in 85/10) se za 66. členom doda nov 66.a člen, ki se glasi:

»66. a člen

(uveljavljanje odbitka DDV pri neplačanih računih)

(1) Davčni zavezanec, identificiran za namene DDV v Sloveniji, ki dobavitelju v roku, določenem z zakonom, ki ureja preprečevanje zamud pri plačilih, računa ne plača ali ga plača le delno in, ki je od neplačanega računa že uveljavil odbitek DDV, mora povečati svojo davčno obveznost v višini uveljavljenega zneska odbitka DDV po tem računu, ki je sorazmeren z nepravilnim delom obveznosti. Če davčni zavezanec od neplačanega računa še ne uveljavi odbitka DDV po tem računu, ne uveljavi odbitka DDV v davčnem obdobju, v katerem je potekel rok za plačilo.

(2) Prejšnji odstavek se ne nanaša na račune, na podlagi katerih davčni zavezanec prijavi denarne obveznosti v sistem obveznega večstranskega pobota v skladu z zakonom, ki ureja preprečevanje zamud pri plačilih.

(3) Davčni zavezanec, ki je že uveljavil odbitek DDV po neplačanem računu, mora povečati svojo davčno obveznost v davčnem obdobju, v katerem je nastala obveznost za povečanje davčne obveznosti. Davčno obveznost davčni zavezanec poveča tako, da zmanjša znesek odbitka DDV.

(4) Če davčni zavezanec iz prvega odstavka tega člena naknadno plača račun v celoti ali delno, lahko uveljavi odbitek DDV po tem računu, in sicer v delu, ki se nanaša na poravnani del obveznosti. Odbitek DDV lahko uveljavi v davčnem obdobju, v katerem je poravnal obveznost.

(5) Davčni zavezanec mora davčnemu organu zagotoviti informacijo o neuveljavljanju odbitka DDV, povečanju ali zmanjšanju odbitka DDV v elektronski obliki, in sicer ob predložitvi obračuna DDV za zadevno davčno obdobje.«.

2. člen

V prvem odstavku 141. člena se v 17. točki na koncu besedila pika nadomesti z vejico in doda nova 18. točka, ki se glasi:

»18. ne poveča davčne obveznosti v višini uveljavljenega odbitka DDV po neplačanih računih ali ne predloži podatkov o povečanju davčne obveznosti, neuveljavitvi odbitka DDV in o povečanju ali zmanjšanju odbitka DDV (66.a člen).«.

KONČNI DOLOČBI

3. člen

(posebna določba)

Ta zakon se ne uporablja za račune, izdane pred uveljavitvijo tega zakona.

4. člen

(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

S tem členom se uvaja nov 66.a člen, ki določa, da mora davčni zavezanec, identificiran za namene DDV v Sloveniji, ki dobavitelju ne plača računa (deloma ali v celoti) v roku, določenem s predlogom Zakona o preprečevanju zamud pri plačilih, povečati svojo davčno obveznost v višini uveljavljenega zneska odbitka DDV, če bo že uveljavil odbitek DDV, in sicer na način zmanjšanja zneska odbitka DDV in v davčnem obdobju, v katerem je nastala obveznost za povečanje njegove davčne obveznosti.

V primeru, da davčni zavezanec zamuja s plačilom računa, ni pa še uveljavil odbitka DDV po tem računu, ne uveljavi odbitka v davčnem obdobju, v katerem je potekel rok za plačilo računa.

Ukrep se ne nanaša na račune, na podlagi katerih davčni zavezanec prijavi denarne obveznosti v sistem obveznega večstranskega pobota. Davčni zavezanec mora ob predložitvi obračuna DDV davčnemu organu v elektronski obliki podati informacijo o neuveljavljanju odbitka DDV, o povečanju ali zmanjšanju odbitka DDV.

Ko davčni zavezanec plača račun dobavitelju, lahko uveljavi odbitek DDV v davčnem obdobju, v katerem plača račun.

K 2. členu:

S tem členom se za hujši davčni prekršek z globo kaznuje davčni zavezanec, ki ne poveča davčne obveznosti v višini uveljavljenega odbitka DDV po neplačanih računih in davčnemu organu ne predloži podatkov o povečanju davčne obveznosti, neuveljavitvi odbitka DDV in o povečanju ali zmanjšanju odbitka DDV.

K 3. členu:

Ta člen določa, da se zakon ne uporablja za račune, izdane pred uveljavitvijo tega zakona.

K 4. členu:

Ta člen določa začetek veljavnosti zakona.

IV. BESEDILO ČLENA, KI SE SPREMINJA

141. člen (hujši davčni prekrški)

(1) Z globo od 2.000 do 125.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če:

1. nepravilno obračuna znesek DDV, ki ga sme odbiti (63. do 72. člen);
2. ne plača oziroma ne plača v predpisanem roku DDV (77. člen);
3. pri davčnem organu ne izpolni obveznosti v zvezi s prijavo, spremembo ali prenehanjem dejavnosti kot davčnega zavezanca oziroma pristojnemu davčnemu uradu ne predloži zahtevka za izdajo identifikacijske številke za DDV (78. člen);
4. davčnemu organu ne prijavi, da pridobiva blago znotraj Skupnosti (tretji odstavek 78. člena);
- 4.a davčni organ ne obvesti, da dobavlja blago ali storitev, za katere je prejemnik plačnik DDV v skladu s 76.a členom tega zakona (78.a člen);
5. ne zagotovi, da je izdan račun (81. člen);
6. v svojem knjigovodstvu ne zagotovi podatkov iz 85. člena tega zakona oziroma jih ne zagotovi za predpisano obdobje;
7. ne hrani poslovnih knjig in druge dokumentacije v predpisanem roku (86. in 136. člen);
8. ne predloži oziroma ne predloži v predpisanem roku obračuna DDV oziroma v obračunu ne izkaže predpisanih podatkov (87., 88., 88.a člen);
9. ne predloži davčnemu organu rekapitulacijskega poročila o dobavah blaga znotraj Skupnosti (prvi odstavek 90. člena) oziroma ga ne predloži za predpisano obdobje (tretji odstavek 90. člena in drugi odstavek 91. člena);
10. v rekapitulacijskem poročilu ne izkaže predpisanih podatkov (drugi odstavek 90. člena in prvi odstavek 91. člena);
- 10.a ne predloži davčnemu organu poročila o dobavah blaga ali storitev po 76.a členu tega zakona oziroma ne izkaže predpisanih podatkov (92.a člen);
11. obračunava DDV, na računih izkazuje DDV ter odbija DDV v nasprotju s 94. členom tega zakona;
12. zato, da bi neupravičeno začel uporabljati posebno ureditev po plačani realizaciji, davčnemu organu predloži napačne ali nepopolne podatke o izpolnjevanju pogojev iz 133. člena;
13. kljub temu da ne izpolnjuje pogojev za uporabo posebne ureditve po plačani realizaciji, obračunava DDV na podlagi prejetih plačil (131. člen);
14. začne uporabljati posebno ureditev po plačani realizaciji pred začetkom davčnega obdobja, ki ga je navedel v obvestilu davčnemu organu, oziroma uporablja omenjeno ureditev tudi potem, ko ne izpolnjuje več pogojev za njeno uporabo (134. člen);
15. ne vodi evidence o transakcijah z investicijskim zlatom oziroma ne zagotavlja hranjenja dokumentacije v predpisanem roku (122. člen);
16. ne vodi evidence o transakcijah v okviru posebne ureditve za davčne zavezance, ki nimajo sedeža in opravljajo elektronske storitve, oziroma je ta evidenca nepopolna ali nenatančna (130. člen);
17. ne zagotavlja hranjenja evidence o elektronsko opravljenih storitvah v predpisanem roku hranjenja (130. člen).

(2) Z globo od 200 do 4.100 eurov se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.